

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobce: **X**
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**
se sídlem Karmelitská 529/5, Praha 1

za účasti: **Úřad pro ochranu osobních údajů**
se sídlem Pplk. Sochora 727/27, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 5. 2020, č. j. MSMT-36103/2019-6,

takto:

- I. V řízení se pokračuje.
- II. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 19. 5. 2020, č. j. MSMT-36103/2019-6, je nicotné.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku na náhradu nákladů řízení 3 000 Kč.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Obsah žaloby

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a bylo potvrzeno rozhodnutí Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání ze dne 13. 2. 2020, č. j. C16/B/2020/Ř/3. Prvostupňovým rozhodnutím byla podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“), částečně odmítnuta žádost žalobce ze dne 25. 9. 2019 o poskytnutí informací, a to z důvodů dle § 8a odst. 1 InfZ a § 183c písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
2. Žalobce v žádosti požadoval poskytnutí: 1) položkového seznamu veškerých existujících technických zpráv, psychometrických analýz, statistických reportů apod., které se vztahovaly ke společné části maturitní zkoušky ze všech předmětů řádného jarního termínu 2018, opravného podzimního termínu 2018 a řádného jarního termínu 2019; 2) veškerých dokumentů dle bodu 1), popř. odkazů k jejich stažení; 3) zdrojových datových matic společné části maturitní zkoušky dle bodu 1) ze všech předmětů v běžném datovém formátu. Prvostupňový orgán žalobci poskytl informace dle bodů 1) a 2), poskytnutí informací dle bodu 3) pak odmítl.
3. Žalobce v žalobě uvedl, že informace požadoval za účelem kontroly vynakládání veřejných prostředků na standardizovaný způsob provádění maturitní zkoušky. Žalobce tedy naplňuje definici pojmu „hlídacího psa“ ve smyslu rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 3. 2019, č. j. 11 A 125/2018-70. Obdobná data jsou prvostupňovým orgánem publikována v případě výsledků jednotných přijímacích zkoušek, což zakládá legitimní očekávání veřejnosti mít k takovým datům přístup. Podle žalobce správní orgány nedostatečně zdůvodnily, proč jsou žalobcem požadované datové matice osobním údajem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2017, č. j. 7 As 202/2016). Správní orgány měly dále pochybit, když neprovedly test proporcionality, ač k tomu byly povinny podle nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, i podle § 12 InfZ a čl. 6 odst. 1 obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR). Správní orgány se nezabývaly ani otázkou, zda žalobcovo právo na informace mohlo být naplněno poskytnutím datové matice bez informací umožňujících identifikaci jednotlivých osob (pseudonymizace).
4. Dále žalobce namítal nesprávný výklad § 183c školského zákona. Předně, § 183c písm. b) školského zákona byl zrušen novelou č. 284/2020 Sb. s účinností od 11. 7. 2020. Žalobce tvrdil, že uvedené ustanovení na nynější situaci nijak nedopadá, neboť nebyla naplněna hypotéza § 183c písm. b) školského zákona. Žalobce vycházel z jazykového výkladu hypotézy § 183c písm. b) školského zákona, ze které dovodil, že poskytnutí informací podle InfZ je vyloučeno pouze v případě, kdy data vypovídají o výsledcích skupin studentů konkrétně vymezených příslušností ke konkrétní škole, souboru škol, či jinak vymezené skupině. Nadto, podle již zmíněného nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, není možné zákonem nahradit provedení testu proporcionality v konkrétní věci.
5. Žalobce též namítal nesprávnost právního posouzení ve vztahu k GDPR, poněvadž proces pseudonymizace je možno podřadit pod zpracování údajů znemožňující jejich přiřazení ke konkrétnímu subjektu bez dodatečných informací podle čl. 4 odst. 5 GDPR. Pokud žalovaný nezdůvodnil, jak je možné pseudonymizované údaje přiřadit ke konkrétním osobám, pak zatížil napadeného rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.
6. Konečně žalobce namítal nesprávné právní posouzení ve vztahu k § 86 občanského zákoníku. Poskytnutí pseudonymizovaných údajů není způsobitelné zasáhnout do soukromí jiné osoby a ústavní právo na informace nemůže být omezeno podústavním právním předpisem. Nadto InfZ je vůči občanskému zákoníku *lex specialis*.

Vyjádření žalovaného

Shodu s prvopisem potvrzuje:

7. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Zdůraznil, že žalobcovo právo na informace není v předmětné věci nadřazeno právům na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života a shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním osobních údajů.
8. Žalovaný odkázal na novelu školského zákona, kterou byl od 11. 7. 2020 zrušen jeho § 183c písm. b). Nadále však není možné podle § 183c písm. a) školského zákona poskytovat údaje o výsledcích jednotlivých dětí, žáků a studentů. Kombinací požadovaných údajů pod bodem 3) žádosti je možné nepřímo identifikovat subjekt údajů. Položková data za maturitní zkoušku přitom prvostupňový orgán zveřejnil na výsledkovém portálu ve formátu, který neumožňuje ani nepřímo identifikaci subjektu údajů. Takto zveřejněné údaje jsou dostatečné k provedení datové analýzy, včetně psychometrické analýzy.
9. Podle § 8a InfZ povinný subjekt poskytne informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje jen v souladu s právními předpisy upravujícími jejich ochranu. Tímto předpisem je zejména GDPR a občanský zákoník. Žalovaný odkázal na definici osobních údajů podle čl. 4 odst. 1 GDPR a definici zpracování osobních údajů podle čl. 4 odst. 2 a čl. 6 GDPR. Žalovaný neshledal, že by došlo k naplnění podmínek k poskytnutí požadovaných osobních údajů. Současně žalobce nepředložil žádný dokument, který by jej opravňoval ke zpracování požadovaných osobních údajů.
10. Žalovaný dále uvedl, že provedl test proporcionality, když posuzoval, zda zveřejnění požadovaných informací přispěje ke kontrole veřejné správy ze strany veřejnosti (žalobce) a zda veřejný zájem na přístupu k požadovaným informacím převažuje nad ochranou soukromí fyzických osob. Žalovaný se domníval, že kontrola činnosti veřejné správy v oblasti maturitních zkoušek má být kontrolou odbornosti, úrovně či efektivit maturitních testů. Žádost žalobce však sledovala kontrolu určitých jednotlivců, a jako taková není chápána jako kontrola činnosti veřejné správy. Žalovaný odkázal na usnesení Ústavního soudu sp. zn. III.ÚS 156/02, podle kterého právo na informace není neomezené právo člověka na uspokojování osobní zvědavosti či zvědavosti, ale má být vykládáno v politickém slova smyslu tak, že slouží k získávání informací potřebných k prakticky dosažitelné míře znalostí o veřejném dění v okolí člověka.

Další vyjádření

11. Jelikož předmět řízení bezprostředně souvisí s otázkou ochrany osobních údajů, soud v souladu s § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 114a odst. 2 písm. f) občanského soudního řádu, požádal zúčastněnou osobu o vyjádření k podané žalobě (stran úvahy o tom, proč je Úřad pro ochranu osobních údajů zúčastněnou osobou, soud odkazuje níže). Zúčastněná osoba citovala čl. 4 odst. 1 GDPR a uzavřela, že není vyloučeno, že na základě kombinace žalobcem požadovaných datových položek, které samy o sobě nejsou osobními údaji, by bylo možno dospět k identifikaci dotčeného subjektu údajů a dobrat se tak osobních údajů.

Posouzení žaloby soudem

12. Soud konstatuje, že usnesením ze dne 28. 6. 2022, č. j. 17 A 83/2020-35, přerušil řízení, a to do skončení řízení vedeného u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 As 314/2021. Soud v tomto usnesení vyložil, že v rozsudku zdejšího soudu ze dne 12. 8. 2021, č. j. 3 A 7/2019-104, byla vyslovena nicotnost rozhodnutí téhož žalovaného, který k odvolání žadatele o informace potvrdil rozhodnutí téhož prvostupňového orgánu. Zdejší soud totiž dospěl k závěru, že žalovaný není nadřízeným orgánem prvostupňového orgánu ve smyslu § 20 odst. 4 InfZ ve spojení s § 178 odst. 1 správního řádu. Rozhodnutí žalovaného proto zdejší soud označil za nicotné z důvodu absolutní nepříslušnosti žalovaného rozhodnout o odvolání proti rozhodnutí prvostupňového orgánu.
13. Rozsudkem ze dne 8. 9. 2022, č. j. 4 As 314/2021-44, Nejvyššího správního soudu zamítl kasační stížnost proti výše označenému rozsudku zdejšího soudu, čímž odpadla překážka pro pokračování v řízení. Prvním výrokem tohoto rozsudku je proto v souladu s § 48 odst. 6 s. ř. s. vysloveno, že v řízení se pokračuje.
14. Podle § 76 odst. 2 věta první s. ř. s. *zjistí-li soud, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost, vysloví rozsudkem tuto nicotnost i bez návrhu.*
15. Po posouzení věci soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Napadené rozhodnutí je nicotné z důvodu absolutní nepříslušnosti žalovaného rozhodnout o odvolání proti rozhodnutí prvostupňového orgánu. Soud při posouzení věci vycházel z již zmiňovaných rozsudků zdejšího soudu ze dne 12. 8. 2021, č. j. 3 A 7/2019-104, a Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2022, č. j. 4 As 314/2021-44, na které odkazuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

16. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 9. 2022, č. j. 4 As 314/2021-44, v bodu 25 uvedl, že „že žádný zvláštní zákon nevymezuje nadřízený orgán Centra, zvláštní zákon nestanoví ani, který orgán by měl rozhodovat o odvolání proti rozhodnutím tohoto subjektu či který nad ním vykonává dozor. Zbývá tak posoudit konkrétní okolnosti vztahu ministerstva a Centra a případného výkonu dozoru ministerstva nad zmíněným povinným subjektem podle § 178 odst. 1 správního řádu“. V bodu 26 se věnuje rozlišení mezi „dohledem“ a „dozorem“, které Nejvyšší správní soud akcentoval v rozsudku ze dne 22. 6. 2021, č. j. Komp 2/2020-44, č. 4230/2021 Sb. NSS, „kdy posuzoval roli centrály cestovního ruchu CzechTourism ve vztahu k případným dozorovým pravomocem Ministerstva pro místní rozvoj. Konstatoval, že pro naplnění kritéria „dozoru“ podle zmíněného ustanovení není dostatečně intenzivní pouhá úloha „dohledu“, jež jako taková postačí pouze pro naplnění definičního znaku „veřejné instituce“. Avšak upozornil, že určení intenzity a parametrů tohoto vztahu mezi orgány bude vždy předmětem přísně individuálního posouzení na základě konkrétních skutkových i právních okolností případu a není vyloučeno, že jiné obdobné organizace založené ústředními orgány státní správy budou „dozoru“ podrobeny.“. V bodech 27 a 28 pak shrnuje okolnosti vztahu správního orgánu a jeho zřizovatele, z nichž lze usuzovat na případný vztah nadřízenosti a podřízenosti obou správních orgánů, a to nejprve obecně a poté konkrétně, pokud jde o prvostupňový orgán a žalovaného.
17. V bodu 29 Nejvyšší správní soud konstatuje, že „popsané okolnosti vztahu Centra s ministerstvem jsou obdobné okolnostem vyjmenovaným a popsaným v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci CzechTourism, resp. vztah Centra s ministerstvem se řídí obdobnými náležitostmi jako vztah centrály cestovního ruchu CzechTourism s Ministerstvem pro místní rozvoj, přičemž Nejvyšší správní soud neshledal důvod ze zmíněných kritérií vzájemného vztahu obou orgánů v posuzovaném případě nevycházet či se od nich jakkoli odchýlit. Lze tedy obdobně shrnout, že ministerstvo sice vykonává vůči Centru významnou kontrolní a řídicí roli, ta se však omezuje v zásadě na finanční otázky, zatímco v oboru své hlavní činnosti má tato organizace vysokou míru autonomie, do níž lze zasahovat jen způsobem stanoveným zákonem (zejména rozpočtovými pravidly a zákonem o státním majetku). Tyto „zásahy“ se však omezují takřka výlučně na otázky hospodaření s rozpočtovými prostředky a případná rozhodnutí personální (ministr školství jmenuje a odvolává ředitele Centra). Jinak řečeno, právní předpisy nestanoví žádné konkrétní zásahy, kterými by ministerstvo mohlo přímo ovlivnit činnosti vykonávané Centrem v souladu s jeho právními předpisy a zřizovací listinou stanovenými povinnostmi a úkoly.“. V následujících bodech (30-33) pak vyvrací argumentaci kasačního stěžovatele, načež v bodu 34 jednoznačně uzavírá, že žalovaný není nadřízeným orgánem prvostupňového orgánu podle § 178 odst. 1 správního řádu, protože nad ním nevykonává dozor, ani podle § 178 odst. 2 správního řádu, jelikož prvostupňový orgán nebyl žalovaným pověřen k výkonu veřejné správy vrchnostenským způsobem. Z uvedeného důvodu bylo tamější rozhodnutí žalovaného nicotné podle § 77 správního řádu pro absolutní nepřislušnost rozhodujícího správního orgánu.
18. Soud se výše uvedenými závěry a argumentací plně ztotožňuje, přičemž neshledal žádný důvod se od nich v projednávané věci odchýlit.
19. Podle § 20 odst. 5 InfZ, ve znění od 24. 4. 2019, nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů.
20. Poněvadž žalovaný není ve smyslu § 178 správního orgánu nadřízeným prvostupňového orgánu (a nelze určit ani jiný správní orgán dle tohoto ustanovení coby nadřízený prvostupňovému orgánu), měl o odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí rozhodovat Úřad pro ochranu osobních údajů. Napadené rozhodnutí je tudíž nicotné pro absolutní nepřislušnost rozhodujícího správního orgánu – žalovaného.
21. Závěrem soud dodává, že Úřadu pro ochranu osobních údajů přiznal postavení zúčastněné osoby, neboť jde o správní orgán, který měl správně rozhodovat o odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, přičemž nepřichází v úvahu, aby byl žalovaným. Dle § 69 s. ř. s. je žalovaným správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. V daném případě ovšem nejde o situaci, kdy by po vydání žalobou napadeného rozhodnutí přešla působnost z jednoho úřadu na druhý. K tomu by došlo výhradně tehdy, pokud by o žalobou napadeném rozhodnutí rozhodl věcně příslušný úřad. Naproti tomu žalovaný neměl ke dni vydání napadeného rozhodnutí pravomoc ho vydat. Soudu proto nezbylo, než ponechat v řízení Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy coby žalovaného, neboť rozhodlo v posledním stupni.
- Závěr
22. S ohledem na shora uvedené soud v souladu s § 76 odst. 2 s. ř. s. bez jednání vyslovil nicotnost napadeného rozhodnutí, k čemuž soud připomíná, že k takovému postupu není třeba návrhu žalobce. To však nic nemění na tom, že žaloba je důvodná a žalobce tak byl ve věci zcela úspěšný.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

23. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož byl žalobce ve věci zcela úspěšný, uložil soud žalovanému zaplatit mu náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Jiné náklady spojené se soudním řízením nebyly žalobcem konkretizovány ani doloženy.
24. Soud konečně rozhodl tak, že zúčastněné osobě nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí neuložil plnění žádných povinností (§ 60 odst. 5 s. ř. s. *a contrario*).

Poučení:

Proti výroku I. tohoto rozhodnutí není kasační stížnost přípustná [§ 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s.].

Proti výrokům II. až IV. tohoto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. září 2022

Mgr. Milan Tauber v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: